

Qiimeeynta baahida caawinaadeed ee waalidka iyo ilmaha

Macaamilyahow wanaagsan!

Wasaarada arimaha bulshada iyo caafimaadka Helsinki wexeey isticmaashaa nooc qiimeyn oo isku mid ah, kaas oo lagu qiimeeyo caawinaadaha iyo taakuleynta eey u baahanyihiin iyadoo lala kaashanaayo waalidka iyo carruurta.

Wada shaqeynta qoyska waxaa lagu falanqeeyaa carruurta iyo waalidka nolol maalmeedkooda, xiriirkooda dadka, welwelada, waxyaabaheey ku fiicanyihiin iyo awoodooda. Baahida qiimeynta wexeey ku saleysantahay carruurta iyo waalidkood sideey u arkaan xaaladooda iyo baahida caawinaadeed iyo shaqaalaha sooshalka siduu u arko xaalada iyo baahida caawinaadeed. Jawaabta ka soo baxda qiimeynta waa qorshaha adeegyada caawinaadaha, qoyska iyo carruurta eey mustaqbalka u baahanyihiin kana faa,iidaystaan.

QIIMEYNTA BAAHIDA CAAWINAADDEED

Baahida koritaanka carruurta

Caafimaadka
jismiga

Nolol
maalmeedka
carruurta

Fayo qabka
carruurta iyo
bulsho la
dhaqan
wanaagsan

Isticmaalaka
muqaadaraadka

Awooda wax qabad ee waalidka iyo carruurta iyo caawimaada ay u baahan yihiin

Xirfadaha
waalidnimo

Fayo qabka iyo
ugu deeqista
bulsho la
dhaqan
wanaagsan

Waalidka/waalid
iinta xaaladooda
nololeed, nolol
wanaagooda iyo
caafimaadkooda

Isticmaalka
muqaadaraadka

A. 1. Baahida koritaanka carruurta

Caafimaadka jismiga	Nolol maalmeedka carruurta	Fayo qabka carruurta maskixiyan iyo bulsho dhex galka	Isticmaalaka muqaadaraadka
<p>Caafimaadka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Xaalada guud ee carruurta ✓ Koritaanka jismiga iyo wax qabadka ✓ Xasaasiyada (alarjiga), jirooyinka, iyo dhaawacyada ✓ Xilliga uurka waxa ay saameyn kuleedahay caafimaadka ilmaha <p>Daryeelka caafimaad ee jismiga</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Firfircooni iyo daal, nasasho iyo hurdo ✓ Nafaqo iyo caafimaad joogta ah ✓ Jimicsi ✓ Galmood caafimaad iyo wax ka ogaansho ✓ Shilalalka soo noqnoqda <p>Cudurada jismiga la aqoonsaday ama welwelka laga qabo caafimaadka jismiga</p>	<p>Waxqabadka maalinta</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Waxqabad joogta ah ✓ Hiwaayadda iyo xiisenta sheyga <p>Dhigashada xanaanada ama iskoolka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ma waxaad jeceshahay in aad dhigataa xanaanada, iskoolka ama shaqada, majirtaa maqnaansho ama goysmo ✓ Ma qashqashaadaa/malagu qashqashaadaa ✓ Jawaabta waxbarashadaada iyo dhibcahaaga, guul ka gaarista ✓ Kartida u kuurgelista/kartida waxbarasho ✓ Qorsheynta mustaqbalka/sii wadida qorsheyntaas <p>Da`dada oo kale wax u smeynta</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Is daryeelidda iyo nadaafadda ✓ Shaqada guriga ✓ Arimaha lacagta iyo wax soo gadashada ✓ Dhaqdhaqaaqa goobaha ✓ Fahmista macquulka ah markay Qatar jirto 	<p>Is qiyaasid</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Isku kalsoonaanta iyo isdareemida ✓ Identiteetti (tusaale ahaan. Asalkaaga, diintaada. Dhaqankaaga, waxbarashadaada/xirfadaada, bulshada, jinsigaaga asal, jismigaaga galmo) <p>Dareenka- noloshu iyo hab dhaqankaaga</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Xaalada niyada ✓ Muujinta dareenkaaga ✓ La kulanka dhibaatooyinka ✓ Baxsashada ama fakadka iyo si xun u dhaqanka ✓ Rabshado iyo dambi <p>Xiriirka qoyska iyo bulshada</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ehelka ✓ Xiriirka waalidka ✓ Xiriirka qoyska intiisa kale ✓ Saaxiibada iyo xiriirkooda ✓ La dhaqanka carruurta kale ✓ Kalsooni iyo furfurnaan ✓ Hab la dhaqanka dadka kale ee waaweyn <p>Baahida qorshaha amniga</p> <p>Loo aqoonsaday cudurka maskixiyanka ama walaac ah caafimaadka maskaxiyanka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Taariikhda isticmaalka muqaadaraadka ee carruurta ✓ U isticmaalid si joogta ah ✓ Saameenta caafimaad ✓ Dhibaatooyinka k abadbaadidda nololmaalmeedka ✓ Saameynta ay ku leedahay xirrika bulshada ✓ Hab dhaqanka qatarta ah ee la xiriira muqaadaraadka

A. 2. Waalidka/waalidiinta awoodooda iyo baahidooda caawinaadeed

Xirfada waalidnimada	Ugu deeqidda fayadhoorka maskixiyan iyo bulsho dhex galka	Waalidka/waalidiinta xaaladooda nololeed, faya qabkooda iyo caafimaadka	Isticmaalaka muqaadaraadka
<p>Daryeelka aasaasiga ah</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Cunto iyo dhar siinta ✓ Daryeelka nadaafadda ✓ Daryeelka aadista iskoolka ✓ Qaban qaabida daryeelka loo baahan yahay ✓ Farxad gelinta iyo dhiirigelinta ✓ Kudhiirigelinta isboortiga iyo hiwaayada ✓ Ka dhowrida carruurta dhibaataada ✓ Baridda iskufilnaanshada ✓ Siinta carruurta waqti firaaqo ah oo ku filan, saaxiibadood guriga wey ku soo booqan karaan ✓ U sameynta xadka xilliga (cunta cunista, soo hoyashada, seexashada) <p>Caawimaad ah nafsiiyan iyo jeclaansho</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Waqti la qaadashada carruurta iyo taakuleen nafsiiyan ah ✓ Waxbarashada dhiirigelinteeda ✓ Ku dhiirigelita iskufilnaanshada iyo xil isisaarida <p>In noloshu ay macalin noqoto</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Barashada xirfadaha nolol maalmeedka ✓ Barashada saxa iyo qaladka ✓ U noqo tusaale wanaagsan ✓ Barida sharciyada iyo waxa wanaagsan ✓ Barashada dagaal la`aanta 	<p>Ugu deeqidda fayadhoorka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Siinta u soodhawaansho qiira leh ✓ In la tuso carruurta xiiseyn iyo naxariis ✓ Ku caawin doorashadooda iyo dhibaataadooda ✓ Dhiirigelin iyo ku faraxsanaanta carruurta ✓ Kawada hadalka walaaca iyo walwalka ✓ In tixgelinta carruurta noqoto qeyb ka mida qoyska ✓ Xasilnaanta xiriirka waalidiinta dadka kala dhexeeya <p>Korotaanka badbaadada leh</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Koritaanka waalidku waa u badbaado carruurta ✓ Waalidku waa ineey ahaadaa kuwa isku xiran, deggan, iyo nolol maalmeed joogta ah ✓ Waalidka weey isku caawinaayan korinta carruurta ✓ Waalidku iyagaa mas`uul ka ah qoyska ✓ Waalidku ma aha in uu midna midka kale u gacan qaado, dadka kalena uusan u gacan qaadin ✓ Carruurta lama dili karo ✓ Carruurta looma isticmaali karo galmo ama faraxumeyn 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Xaalada nolosha iyo nolol maalmeedka ✓ Waalidka xiirirka dhexdooda ✓ Macquulnimada xaas xusub noqoshada waalidka iyo qofkaas daryeelkiisa carruurta ✓ Xaaladda dhaqaale ✓ Degganaanshaha ✓ Awooda waalidka ✓ Cudurada jismiga ✓ Faya qabka maskaxeed iyo cudurada macquulka ah 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Taariikhda isticmaalka muqaadaraadka ee waalidka ✓ Isticmaalka muqaadaraadka cadadooda iyo siduu joogto u yahay ✓ Isticmaalida dhibaataadeeda ee qoyska iyo carruurta ✓ Saameynta ay ku leedahay shaqadaada, iyo wax qabadkaaga maalmeed ✓ Saameynta ay ku leedahay xirriika bulshada

B.1. Carruurta faya qabkooda iyo baahidooda caawinaadeed

	Wax welwel ah ma jiro	1 Baahi caawinaadeed yar - adeegyada aasaasiga	2 Baahi caawinaadeed muuqata - adeegyada aasaasiga iyo adeegyada gaarka ah	3 Baahi caawinaadeed weyn - adeegyada aasaasiga iyo adeegyada gaarka ah	4 Baahi caawinaadeed oo aad u weyn - adeegyada gaarka ah, baxnaaninta ilmaha xanaano qoys ama xarun
CAAFIMAADKA JISMIGA	Ilmo caafimaad qaba/daryeelka cudurada jira	Wax yar ayaa ka maqan daryeelka caafimaadka	Waxbaa ka maqan daryeelka caafimaadka	Caafimaadka daryeelkiisa wax aad u badan ayaa ka maqan	Carruurta caafimaadkooda waxa uu ku sugan yahay qatar
NOLOL MAALMEEDKA CARRUURTA	Da`diisa waxqabad maalmeed	Nolol maalmeedka wax yar ayaa ka maqan/dhibaatooyin	Nolol maalmeedka oo kamaqan/dhibaatooyin	Ilmaha nolol maalmeedkiisa wax badan ayaa ka maqan/dhibaatooyin	Carruura waa la tuuray ama faraha laga qaaday
FAYA QABKA MASKAXEED EE ILMAHA	Faya qabka maskaxeed ee ilmaha / cudurada macquulka ah daryeelkooda	Faya qabka maskixiyanka oo wax yar ka maqan daryelka oo wax yar ka maqan	Faya qabka maskixiyanka oo ka maqan daryelka oo ka maqan	Faya qabka maskixiyanka oo aad ooga maqan daryelka oo aad ooga maqan	Carruurta waxa uu qatar ku yahay naftiisa ama dadka kale/carruurta kale Faya qabka maskixiyanka cuduradooda lagaa ma daweynin
FAYA QABKA ILMAHA EE DHEXGALKA BULSHADA	Wax dhiba kama heystaan xirfadaha dhexgalka bulshada	Wax yar ayaa ka dhibka heystaa xirfadaha dhexgalka bulshada	Waxaa dhib ka heystaa xirfadaha dhexgalka bulshada Dembiga fudud ee ilmaha	Dhibaatooyin waaweyn ayaa ka heystaa dhexgalka bulshada Ilmaha dembiyadiisa soo noqnoqda dembi	Xiriirka bulshada waxaa ku jira wax qatar aad ah gelinaya faya dhowrka carruurta Ilmaha dembiyadiisa qatarta ah oo si joogta u soo noqnoqda
ISTICMAALKA MUQAADARAADKA	Maba isticmaalo	Isticmaalaa mar mar	U isticmaalaa si joogta ah	Walwal ah isticmaalidda joogtada ah	In badan oo uu si joogta ah u isticmaalo

B. 2. Waalidka awoodooda iyo baahidooda caawinaadeed

	Wax welwel ah ma jiro	1 Baahi caawinaadeed yar - adeegyada aasaasiga	2 Baahi caawinaadeed muuqata - adeegyada aasaasiga iyo adeegyada gaarka ah	3 Baahi caawinaadeed weyn - adeegyada aasaasiga iyo adeegyada gaarka ah	4 Baahi caawinaadeed oo aad u weyn - adeegyada gaarka ah, baxnaaninta ilmaha xanaano qoys ama xarun
XIRFADAHA WAALIDKA	Waalidka ayaa mas`uul ka ah baahida carruurta iyo daryeelka carruurta.	Wax yar yar ayaa ka maqan baahida carruurta	Baahida ka maqan carruurta mas`uuliyadeeda	Wax waaweyn ayaa ka maqan Carruurta baahidoodada ka jawaabisteeda	Xirfad la,aanta waalidnimo xeelad la`aanta waalidka waxa ay dhibaato aad u weyn oo qatar ah ku tahay faya dhowrka iyo koritaanka carruurta
UGU DEEQIDA FAYA QABKA MASKIXIYANKA IYO XIRIIRKA BULSHADA	Deegaanka carruurta waa mid dheelitiran oo badbaado leh	Deegaanka carruurta waa mid wax ka maqan yihiin oo badbaadadan ay wax yar ka maqan tahay	Degaanka carruurta waxaa jira wax yaalo saameyn ku leh oon dheelitirneen	Degaanka carruurta waxaa jira wax yaalo badan oo saameyn ku leh oon dheelitirneen	Badbaadada carruurta waa mid qatar ku jirta goobta deegaankana ma dheelitirna
FAYO QABKA WAALIDKA IYO XAALADOODA NOLOLEED	Waalidku wuu caafimaad qabaa noloshana waa ay dheelitirantahay	Caafimaadka waalidka, iyo xaaladooda nololeed taas oo saameen ku leh daryeelidda carruurta	Dhibaatooyin yar yar oo ah hab nololeedka, awoodooda iyo arimaha ku lugleh daryeelidda carruurta	Dhibaatooyinka nolosh, awood darida taas oo xadidaysa carruurta daryeelkooda	Dhibaatooyin aad iyo aad u badan oo ah nolol maalmeedka, dhibaato badan oo ah awoodooda, ku adkaan ah daryeelidda carruurta
WAALIDKA ISTICMAALKA MUQAADARAA DKA	Isticmaal caadi ah ama aan isticmaalin	Isticmaalaa mar mar	U isticmaalaa si joogta ah	Isticmaalidda joogtada ah oo aad u badan	Aad u isticmaalida iyo saameynta ay u leedahay si qatar ah u dhaqanka